

ДОВКІЛЛЯ І КЛІМАТ:

інформаційно-аналітичний огляд екологічної та кліматичної політики і права ЄС

Листопад-грудень 2019

Щоб отримувати огляди, надішліть листа з текстом "отримувати EUupdates" на адресу office@rac.org.ua

У ВИПУСКУ

Шановні друзі! Пропонуємо вашій увазі випуск «Довкілля і клімат: інформаційно-аналітичний огляд екологічної та кліматичної політики і права ЄС» за листопад-грудень 2019 року.

Однією з важливих подій 2019 року стало прийняття [Європейського зеленого курсу](#) – програмного документа, який окреслює стратегічні зміни в екологічній та кліматичній політиках ЄС. Обрано [новий склад Європейської Комісії](#), в якій сформовано групу комісарів, відповідальних за впровадження цього курсу. Проведено [перевірку доцільності](#) ключових директив з якості повітря, а також опубліковані результати [Євробарометру](#), присвяченого дослідженню ставлення європейців до якості повітря.

На порядку денному європарламентарів знаходилися проблеми охорони [біорізноманіття](#) та необхідності посилення рівня амбіцій ЄС щодо його збереження. Ухвалено резолюцію, в якій висвітлено критичне бачення реалізації Ініціативи ЄС щодо [комах-запилювачів](#). Рада ЄС оприлюднила висновки про [стан океанів і морів](#) та посилення їх захисту, досягнуто попередньої угоди про встановлення мінімальних вимог із [повторного використання води](#) у сільському господарстві. Опубліковано дослідження про [стан довкілля Європи](#) та перспективи його розвитку у 2020 році.

Глобальною ключовою подією 2019 року була Конференція сторін Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату ([COP-25](#)). Проте незначні результати, досягнуті під час її проведення, викликали застереження широкого кола зацікавлених осіб. Зокрема, свою стурбованість висловила і Європейська Комісія. Під час конференції вона провела зустріч, на якій обговорила спільні дії з [посилення глобальних кліматичних амбіцій](#) та практичних заходів на виконання Паризької угоди. Громадськість організувала низку заходів, серед яких представила стан і тенденції [кліматичних судових процесів](#).

Європейський Парламент та Рада ЄС досягнули попередньої домовленості щодо нових правил [маркування автомобільних та вантажних шин](#). Оприлюднено результати оцінки реалізації [Регламенту про речовини, що руйнують озоновий шар](#), звіт щодо використання енергії з [відновлюваних джерел](#) в ЄС, результати [Євробарометру](#) щодо [пріоритетів діяльності новообраних європарламентарів](#).

ДОВКІЛЛЯ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ КУРС

#Комюніке, #ЄвропейськийЗеленийКурс, #ЕкологічнаПолітика, #КліматичнаПолітика

11 грудня 2019 р. Європейська Комісія представила Комюніке «[Європейський зелений курс](#)» – амбітний документ, спрямований на перетворення Європи у перший кліматично нейтральний континент до 2050 року, посилення турботи про природу з одночасним забезпеченням розвитку економіки і покращенням здоров'я та якості життя людей.

Трансформування економіки ЄС передбачається у декількох напрямках: розроблення політик, що встановлюють глибинні трансформації; постачання чистої, доступної та безпечної енергії; мобілізація промисловості до чистої та циркулярної економіки; розвиток будівництва енерго- та ресурсоефективними способами; прискорення переходу до стійкої та розумної мобільності; проектування справедливої, здорової та екологічно чистої системи харчування; збереження та відновлення екосистем та біорізноманіття; просування амбіції щодо нульового забруднення довкілля хімічними речовинами.

У документі окреслені ініціативи, які Європейська Комісія поступово представлятиме протягом наступних років. Деякі з них будуть презентовані уже на початку 2020 року. Зокрема до березня 2020 року Європейська Комісія має запропонувати перший європейський Закон про клімат, Стратегію про біорізноманіття, Промислову стратегію, План дій з циркулярної економіки. Додаток «[Дорожня карта – ключові дії](#)» до Європейського зеленого курсу встановлює орієнтовні строки, протягом яких Європейська Комісія представить найважливіші ініціативи. У Робочій програмі Комісія надасть чіткішу інформацію щодо строків виконання заходів, передбачених на 2020 рік.

Джерело новини: [Європейська Комісія](#), [Європейська Комісія](#)

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА НОВОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ

#ЄвропейськаКомісія, #Склад

27 листопада 2019 року Європейський Парламент затвердив [склад](#) нової Європейської Комісії. За схвалення проголосував 461 європарламентар, 157 проти та 89 утрималися. П'ятирічний термін її діяльності розпочався 1 грудня 2019 року.

Комісаром з питань довкілля, океанів та рибальства обраний Віргініюс Сінкевічус (Virginijus Sinkevičius). 1 грудня Президентка Європейської Комісії звернулася з [листом](#) щодо його місії. Серед завдань комісара є забезпечення збереження природи Європи, сталого розвитку рибальства й успішної голубої економіки як невід'ємних частин Європейського зеленого курсу.

У складі Європейської Комісії сформовано шість груп комісарів, серед яких група «Європейський зелений курс». До неї входять Виконавчий віце-президент (Франс Тіммерманс/ Frans Timmermans) і комісари з питань: здоров'я та продовольчої безпеки; транспорту; енергетики; довкілля, океанів та рибальства; сільського господарства; згуртованості та реформ.

Джерело новини: [Європейський Парламент](#)

ПЕРЕВІРКА ДОЦІЛЬНОСТІ ДИРЕКТИВ ПРО ЯКІСТЬ ПОВІТРЯ

#ПеревіркаДоцільності, #Директива, #ЯкістьПовітря

У листопаді Європейська Комісія завершила [Перевірку доцільності](#) (Fitness Check) двох директив – Директиви 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи, Директиви 2004/107/ЄС про миш'як, кадмій, ртуть, нікель та поліциклічні ароматичні вуглеводні в атмосферному повітрі. Основним висновком, одержаним за результатами перевірки, є часткова ефективність директив щодо покращення якості повітря та досягнення стандартів якості повітря.

Серед іншого, у документі зазначено, що:

- забруднення повітря продовжує залишатися основною проблемою для здоров'я та довкілля в ЄС, що підкреслює актуальність директив про якість повітря;
- існуючі стандарти якості повітря в ЄС не є настільки амбітними, як це рекомендують наукові дослідження щодо окремих забруднювачів, зокрема дрібних твердих часток (PM2.5);
- звернення Європейської Комісії та громадянського суспільства до національних судів призвели до ухвалення останніми рішень, які мали практичне значення для виконання законодавства;
- додаткові керівні настанови та інші акти впровадження можуть сприяти подальшій гармонізації підходів щодо моніторингу, забезпечення інформацією, прийняттю планів та заходів з якості повітря;
- створення загальноєвропейського електронного звітування дозволило досягти більшої ефективності.

Джерело новини: [Європейська Комісія](#)

ЄВРОБАРОМЕТР ПРО СТАВЛЕННЯ ЄВРОПЕЙЦІВ ДО ЯКОСТІ ПОВІТРЯ

#Євробарометр, #ЯкістьПовітря

У листопаді оприлюднено результати спеціального [Євробарометру](#) «Ставлення європейців до якості повітря», згідно з яким:

- 71% респондентів вважає, що ЄС повинен запровадити додаткові заходи для покращення якості повітря,
- 72% опитаних зазначили, що проблеми, пов'язані з якістю повітря, спершу повинні вирішуватися на міжнародному рівні,
- більше половини респондентів вважають, що домогосподарства, виробники автомобілів, виробники енергоносіїв, фермери та органи державної влади недостатньо сприяють високій якості повітря,
- на 8% (порівняно з опитуванням 2017 р.) зросла кількість респондентів, які впроваджували практики зі зменшення шкідливих викидів. Основним з таких заходів була заміна старого енергоємного обладнання новим обладнанням з кращим енергетичними показниками (41%).

Серед проблем, виявлених опитуванням, є необхідність покращення комунікації щодо якості повітря, особливо на національному рівні. 54% респондентів не відчують себе добре поінформованими про проблеми якості повітря у своїй країні, лише близько третини чули про стандарти якості повітря в ЄС.

Джерело новини: [Європейська Комісія](#)

БІОРИЗНОМАНІТТЯ: ЄВРОДЕПУТАТИ ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ПРАВОВОГО ЗАКРІПЛЕННЯ АМБІТНИХ ЦІЛЕЙ

#Біорізноманіття, #Природа, #Цілі

У грудні Комітет з довкілля, громадського здоров'я та продовольчої безпеки прийняв резолюцію, в якій виклав свої пропозиції щодо позиції Європейського Парламенту на Конференції ООН з питань біорізноманіття, яка відбудеться восени 2020 року (COP-15). На його думку, конференція у сфері біорізноманіття повинна стати еквівалентом Паризької угоди зі зміну клімату, а ЄС має очолити цей процес.

Комітет закликав встановити юридично обов'язкові цілі як на глобальному рівні, так і на рівні ЄС, щоб посилити амбіції та забезпечити ефективність дій після 2020 року. Зокрема, пропонується, щоб до 2030 року 30% територій ЄС склалися із заповідних територій, а 30% деградованих екосистем було відновлено. Комітет наголосив на тому, щоб цілі біорізноманіття враховувались у всіх політиках ЄС та закликав забезпечити достатнє фінансування біорізноманіття у бюджеті ЄС на 2021-2027 роки. Пропонується мінімум 10% бюджету спрямовувати на підтримку зусиль з поліпшення біорізноманіття.

Джерело новини: [Європейський Парламент](#)

ЄВРОДЕПУТАТИ ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ПОСИЛЕННЯ ЗАХИСТУ БДЖІЛ

#Пестициди, #ІніціативаЄС, #КомахиЗапилювачі

Комітет з довкілля, громадського здоров'я та продовольчої безпеки прийняв резолюцію, в якій висвітлив слабкі сторони Ініціативи ЄС щодо комах-запилювачів. Комітет зазначив, що її заходи є недостатніми для захисту бджіл та інших комах-запилювачів у разі змін використання земель, втрати середовища проживання комах, розвитку інтенсивного землеробства, зміни клімату та впливу інвазивних видів.

Комітет пропонує «зменшення використання пестицидів» визначити як загальний показник для оцінки ефективності національних заходів щодо захисту бджіл та інших комах-запилювачів. Для подальшого зменшення залишків пестицидів у місцях існування бджіл, також пропонує визнати скорочення використання пестицидів ключовою складовою майбутньої Спільної аграрної політики ЄС. Комітет вимагає збільшення фінансування досліджень про причини зменшення кількості бджіл та захисту різноманітності комах-запилювачів.

Джерело новини: [Європейський Парламент](#)

ВИСНОВКИ РАДИ ЄС ЩОДО СТАНУ ОКЕАНІВ І МОРІВ

#Екосистеми, #Океани, #Моря

У листопаді Рада ЄС ухвалила [Висновки](#) щодо океанів та морів, підкресливши, що зміна клімату є прямою та геополітичною загрозою життю в океанах та морях у всьому світі. Вона закликала посилити політичні дії на всіх рівнях влади для захисту морських та прибережних екосистем.

У своїх висновках Рада ЄС підкреслює важливість сталого використання морських ресурсів, сталої синьої економіки та ролі економічних секторів (зокрема рибного господарства, морського транспорту, морських відновлюваних джерел енергії), посилення циркулярної, метеорологічної та океанографічної співпраці, координації у морській безпеці, зменшення морського сміття, у т. ч. пластикових відходів та мікропластику, забезпечення здорових та життєздатних океанів, захист вразливих морських та прибережних екосистем.

Рада ЄС пропонує Європейській Комісії розглянути варіанти політики реагування на тривожні висновки, подані у новому спеціальному звіті Міжурядової групи з питань зміни клімату щодо океану та кріосфери в умовах зміни клімату.

Джерело новини: [Рада ЄС](#)

ПОВТОРНЕ ВИКОРИСТАННЯ ВОДИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: ПОДАЛЬШІ КРОКИ

#Вода, #СільськеГосподарство, #ПовторнеВикористання

У грудні Рада ЄС та Європейський Парламент досягнули попередньої угоди щодо прийняття Регламенту про мінімальні вимоги до повторного використання води. Регламент встановлює узгоджені мінімальні вимоги до якості води для безпечного використання очищених міських стічних вод для зрошення в сільському господарстві. Згідно з його положеннями очищені міські стічні води, які вже пройшли певну обробку відповідно до норм Директиви про очищення міських стічних вод, підлягатимуть подальшому очищенню, щоб відповідати новим мінімальним параметрам якості та бути придатними для використання у сільсь-

кому господарстві. Окрім того, встановлюються гармонізовані мінімальні вимоги щодо моніторингу, управління ризиками та їх оцінки з огляду на загрози для здоров'я людей і довкілля, дозвільної процедури та положення щодо прозорості, завдяки яким ключова інформація про будь-який проєкт повторного використання води буде оприлюднена.

У подальшому угода щодо прийняття регламенту потребує офіційного затвердження Європейським Парламентом та Радою ЄС. Після затвердження Регламент підлягає опублікуванню в Офіційному віснику ЄС.

Джерело новини: [Європейська Комісія](#)

ДОВКІЛЛЯ ЄВРОПИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ 2020 Р.

#Довкілля, #Звіт, #СтанТаПерспективи

Європейське агентство з навколишнього середовища опублікувало [Звіт](#) «Європейське довкілля – стан та перспективи 2020: Знання задля переходу до сталої Європи», в якому подана найповніша екологічна оцінка, яка коли-небудь проводилася агентством. У документі представлена оцінка стану довкілля в Європі, глобальний контекст, який визначає розвиток Європи (Частина 1), екологічні та кліматичні тенденції (Частина 2), перспективи сталого розвитку (Частина 3) та висновки (Частина 4).

У звіті зазначається, що Європа вже досягла прогресу за останні два десятиліття в частині пом'якшення зміни клімату, зменшення викидів парникових газів. Ознаки прогресу очевидні і в інших сферах, таких як боротьба із забрудненням повітря та води, впровадження нової політики щодо боротьби з пластиковими відходами та посилення циркулярної діяльності. Водночас наголошується, що Європа стоїть перед екологічними проблемами безпрецедентного масштабу та нагальності їх вирішення. ЄС не досягне своїх цілей на 2030 рік без прийняття невідкладних заходів протягом наступних 10 років для подолання втрати біорізноманіття, збільшення впливу кліматичних змін та надмірного споживання природних ресурсів.

У документі наголошено на позитивних тенденціях, які сприяють охороні довкілля – посилення поінформованості громадськості про необхідність переходу до сталого майбутнього, технологічні інновації, зростання за останні роки ініціатив громад та активізація дій зі сторони ЄС, зокрема впровадження Європейського зеленого курсу.

Джерело новини: [Європейське агентство з навколишнього середовища](#)

ЗМІНА КЛІМАТУ

ЗАЯВА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ COP-25

#ЗмінаКлімату, #COP25, #Заява

У грудні 2019 року відбулася Конференція сторін Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату (COP-25). Серед позитивів конференції було прийняття нового Плану дій щодо гендерних питань, який посилює участь жінок у кліматичних діях і підкреслює важливу роль жінок як агентів змін.

Не зважаючи на те, що COP-25 була найтривалішою конференцією, вона викликала незадоволення широкого кола зацікавлених осіб у зв'язку з тим, що не вдалося досягти спільного бачення і не було прийнято важливих рішень на виконання Конвенції та Паризької угоди. У заключній заяві Європейська Комісія висловила розчарування щодо недосягнення домовленостей стосовно механізмів зменшення викидів парникових газів (передбачених ст. 6 Паризької угоди) та правил забезпечення прозорості. У заяві зазначається, що 2020 рік повинен стати роком амбіцій, а до COP-26 у Глазго усім державам-сторонам необхідно оновити національно визначенні внески та подати довгострокові стратегії відповідно до цілей Паризької угоди.

У заяві звернуто увагу і на питання фінансування кліматичних дій. Наголошується, що ЄС і його держави-члени, які вже забезпечують понад 40% світового фінансування кліматичних заходів, будуть його збільшувати відповідно до цілей Паризької угоди та надалі підтримуватимуть країни, що розвиваються, у виконанні ними Конвенції та Паризької угоди.

Джерело новини: [Європейська Комісія](#)

ЄС ЗАКЛИКАЄ ДО ПОСИЛЕННЯ АМБІЦІЙ ТА ДОВГОСТРОКОВОГО БАЧЕННЯ З РЕАЛІЗАЦІЇ ПАРИЗЬКОЇ УГОДИ

#КліматичнаПолітика, #ПаризькаУгода, #Реалізація

Виконавчий віце-президент Європейської Комісії Франс Тіммерманс, міністри держав-членів ЄС та держав Африканського, Карибського і Тихоокеанського регіону (АКТ), що складають більше половини підписантів Паризької угоди, провели зустріч на COP-25, на якій обговорили спільні дії щодо посилення глобальних кліматичних амбіцій.

Вони наголосили на необхідності посилити амбіції на глобальному рівні задля усунення розривів між прийнятими зобов'язаннями та тими діями, які необхідні для досягнення довгострокових глобальних цілей Паризької угоди. Вони також закликали країни взяти участь у довгостроковому плануванні, щоб успішно перетворити амбіції у конкретні політичні заходи. ЄС та група держав АКТ наголошують на необхідності подальшого збільшення амбіцій напередодні COP-26 в Глазго наступного року, необхідності перегляду та оновлення національно визначених внесків до 2020 року.

Джерело новини: [Європейська Комісія](#)

КЛІМАТИЧНІ СУДОВІ ПРОЦЕСИ

#КліматичніСудовіПроцеси, #ПраваЛюдини, #СудовийЗахист

У рамках COP-25 представники Європейської кліматичної мережі провели прес-конференцію, присвячену кліматичним судовим процесам. Як зазначили організатори, кількість кліматичних судових процесів, ініційованих громадянами та громадськими організаціями до урядів та компаній у зв'язку з невідповідністю їхній дій з попередження і запобігання кліматичній кризі та, як результат, порушення прав людини, продовжує зростати як в ЄС, так і в інших країнах.

Кліматичні позови, наприклад, були подані проти урядів [ФРН](#) (3 сім'ї фермерів та Грінпіс-Німеччина), [Італії](#) (справа «Страшний суд»), а також конкретних компаній (нідерландська громадська організація «Друзі Землі» та ще 7 екологічних організацій проти компанії [Shell](#)). Продовжується розгляд так званої «Народної судової справи зі зміни клімату», ініційованої минулого року. Після відхилення справи з процесуальних підстав, позивачі (10 сімей та мільйон саамів) звернулися до Європейського Суду Справедливості.

Однією з показових і успішних справ є кліматична судова справа, ініційована від імені 886 громадян фондом «Ургенда» проти уряду Нідерландів ще у 2015 році. У позові зазначалося, що уряд несе юридичний обов'язок стосовно запобігання небезпечним змінам клімату, тому від нього вимагалось негайно вжити більш ефективних заходів щодо зміни клімату – скорочення до кінця 2020 року викидів парникових газів щонайменше на 25% (порівняно з рівнями 1990 року). У 2015 та 2018 роках суд першої та другої інстанції прийняли рішення на користь позивача, але уряд оскаржив рішення до вищої судової інстанції Нідерландів. 20 грудня 2019 р. Верховний Суд Нідерландів постановив остаточне рішення, згідно з яким уряд повинен вжити невідкладних заходів щодо зміни клімату для захисту основних прав свого народу та скоротити викиди парникових газів на 25%.

Джерело новини: [Європейська кліматична мережа, Ургенда](#)

ОЦІНКА РЕГЛАМЕНТУ ПРО РЕЧОВИНИ, ЩО РУЙНУЮТЬ ОЗООНОВИЙ ШАР

#ЗмінаКлімату, #ОзоновийШар, #Оцінка

У грудні Європейська Комісія опублікувала результати [оцінки](#) Регламенту (ЄС) № 1005/2009 про речовини, що руйнують озоновий шар. Оцінка розпочалася у 2017 та завершилася у 2019 році. Вона включала проведення низки консультаційних заходів, зокрема і з громадськістю.

Регламент оцінювався щодо його актуальності, результативності, ефективності, узгодженості та доданої варті ЄС. Серед основних висновків оцінки:

- Регламент досяг своїх цілей – забезпечення дотримання міжнародних угод про захист озонового шару та високий рівень амбіцій щодо захисту озонового шару та боротьби зі зміною клімату,
- Регламент залишається надзвичайно актуальним та має чітку додану вартість в ЄС. Лише загальний, узгоджений підхід ЄС може реалізувати зобов'язання Монреальського протоколу та дотримуватися правил внутрішнього ринку,
- Регламент добре узгоджується з відповідним законодавством ЄС та міжнародним законодавством,

– Регламент є ефективним, але деякі результати можуть бути досягнуті за допомогою більш простої та менш ресурсномісткої діяльності.

На основі проведеної оцінки Європейська Комісія розпочинає оцінку впливу для вивчення можливостей подальшого вдосконалення Регламенту.

Джерело новини: [Європейська Комісія, Європейська Комісія](#)

МАРКУВАННЯ ШИН: ДО БІЛЬШ ЗЕЛЕНОГО ТА БЕЗПЕЧНОГО ТРАНСПОРТУ **#ЗеленийТранспорт, #БезпечнийТранспорт, #Екомаркування**

Євродепутати Комітету з питань промисловості та досліджень та Рада ЄС досягли попередньої угоди щодо нових правил маркування автомобільних та вантажних шин. Нова схема маркування спрямована на підвищення обізнаності споживачів, безпеки транспорту, ефективності використання палива та зменшення шумового забруднення і викидів CO₂. Згідно з новими правилами маркування повинно містити інформацію про економічність палива, зчеплення шин з мокрим покриттям і шум від руху транспорту. Інформація про льодові та снігові експлуатаційні якості шин може міститися на етикетці з піктограмами. Нова схема маркування застосовуватиметься також до вантажних транспортних засобів, які наразі не підпадають під вимоги ЄС щодо маркування.

У подальшому угода підлягає затвердженню Європейським Парламентом та Радою ЄС і у разі позитивного голосування застосовуватиметься з 1 травня 2021 року.

Джерело новини: [Європейський Парламент](#)

ЗВІТ ПРО ВІДНОВЛЮВАНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ В ЄС **#ВідновлюваніДжерелаЕнергії, #Звіт, #Декарбонізація**

Європейське агентство з навколишнього середовища оприлюднило [Звіт](#) «Відновлювана енергія в Європі – 2019. Недавнє зростання та побічні наслідки», підготовлений Європейським тематичним центром з питань пом'якшення зміни клімату та енергетики. В документі розглядаються питання використання енергії з відновлюваних джерел в ЄС з 2005 року та її внесок у кліматичні та енергетичні цілі ЄС. Також аналізується вплив зростання відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) на викиди забруднюючих речовин в атмосферу. Частка відновлюваної енергії у кінцевому споживанні енергії постійно зростає як на рівні ЄС, так і в більшості держав-членів. За попередніми оцінками агентства, частка енергії з відновлюваних джерел досягла 18,0% валового кінцевого енергоспоживання в 2018 році. Близько половини всієї відновлюваної енергії в даний час використовується для опалення.

Зростаюча частка ВДЕ також скоротила викиди деяких забруднюючих речовин повітря, в основному діоксиду сірки та оксидів азоту. Однак викиди твердих часток пилу та летких органічних сполук зросли, особливо через неефективне спалювання твердої біомаси для побутового обігріву. Підкреслюється, що задля досягнення максимальної користі для клімату та здоров'я людей розробники політики повинні звернути увагу на потенційний вплив спалювання біомаси.

Джерело новини: [Європейське агентство з навколишнього середовища](#)

ЗМІНА КЛІМАТУ ПОВИННА СТАТИ НАЙПЕРШИМ ПРІОРИТЕТОМ У ДІЯЛЬНОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ

#Євробарометр, #ЕкологічніПроблеми, #ЗмінаКлімату

У грудні 2019 року оприлюднено результати [Євробарометру](#) (№ 92.2), проведеного у жовтні цього ж року для з'ясування думок європейців щодо пріоритетів діяльності новообраного Європейського Парламенту.

52% опитаних вважають зміну клімату найбільш актуальною екологічною проблемою. Вперше зміна клімату очолює список усіх, а не лише екологічних, пріоритетних питань, на які повинен звернути увагу Європарламент. Після зміни клімату найактуальнішими екологічними питаннями згідно з думкою респондентів є забруднення повітря (35%) та морів (31%), вирубка лісів (28%) і зростаюча кількість відходів (28%).

Крім того, майже шість із десяти європейців вважають, що кліматичні протести молоді сприяли запровадженню політичних заходів зі зміни клімату як на європейському, так і на національному рівнях.

Джерело новини: [Європейський Парламент](#), [Європейський Парламент](#)